

og lögð í fastan karm. Hesin er í 1986 settur til 265 mill. kr. mótvegis teim 415, nýttar vórðu figgjarárið 1984/85. Hetta fyrri at eggja vinnuni til rationaliseringar og fyrri at minka um freistingina til at fremja iløgur í ólønandi virkisgagn, tí at ein stuðulsskipan fær tey at tykjast lønandi.

Samgongan útsetti nýggju havnaætlanina í tvey ár, og hon framdi toll- og avgjaldslógávu, sum gav landskassanum einar 35 mill. kr. árliga.

Figgjarlógini fyrri 1986 er samtykt við nærurongum vøkstri í mun til 1985, og er tí møguleiki fyrri vøkstri í almennum virksemi avmarkaður.

Hesi nevndu tiltøk koma at virka í 1986 eisini, men fleiri mugu sum nevnt fremjast, tí framleiðsluvøksturinn einsamallur loysir ikki gátuna, so litið sum skerjing og sparing einsamall gera tað.

Búskaparumboðini mugu tí samvirkandi fremja sparing, sum konsoliderar mótvegis uttanlandsskuldini, samstundis sum eitt bót og økt vinnutól veitir okkum eina størri, meira viðgjörda og fjøltáttada framleiðslu.

hevur arbeitt og arbeidir við, kunnu nevast:

Viðari broytingar í skattlegggingini, sum miða imóti at fáa nýtslu, sum í løtuni kann fremjast igjøgnum ymsar felags-hættir, herundir partafeløg undir eina rimiliga skatting og fáa til skattingar aðrar inntøkur, sum í løtuni liggja uttan fyrri skipanina.

Bundin uppsparing fyrri háinntøkur má eisini setast í verk. Slikt tiltak hevur tvínni endamáli. Tað avmarkar nýtslu og kann medvirka til størri innlendis figging av neyðugum iløgvirksemi, so vit á henda hátt minka útlandsku figgingina.

Ein hin mest týðandi setningurin er at fáa alt iløgvirksemi og alla lán-tøku — almenna sum privata — skipaða í fasta ætlan, so karmur verður lagdur um hetta fyrri hvørt árið sær nøkur ár framviri. Her er ikki minst h ugsað um vatnorkuútbýggingina, har meira má fáast fyrri ilagda peningin.

I øllum hesum er vert at strika undir, at landsstýrið ikki hevur ætlanir um at hækka skattingina av vanligum lónarinntøkum.

I felag taka tøk

Sagt hevur verið, at eg havi verið ov opinskár-aður um okkara búskapar-støðu og málaløð við ov dimmum litum.

Hetta er ikki beint, heldur hevur lyndi mitt verið at lýta bjart at okkara framtíðarmøguleikum. Men eins litið tað er nakað endamáli at lýsa støðuna daprari enn hon er, eins litið loysir seg í bjart-skygni at fjala veruleikan.

Skulu vit fáa vanliga føroyingini at skilja tey neyðugu tiltøkini, vanliga borgaran at medvirka í hesum og góðtaka tey, so øll í felag taka enn nøkur tøk fyrri hetta góða sam-felag, er neyðugt, at vit øll so neyvt sum møguligt kenna veruliga støðuna. Tí eiga vit ikki bert at lata aðrar siga okkum, hvussu til stendur, men sjálvi gera upp og stinga út kós, samstundis sum vit siga hesum fremmandu, at teir í summum av tí, teir fram-bera, eru skeivir.

Og veruleikin er tann, at vit kenna tær búskaparligu og figgjarligu ræurnar trengri. Væl ber enn til at læna milliarda-upphæddir; men treytir-nar, okkum verða bodnar viðvíkjandi hesum lánun, siga greitt frá, at kreditt-virði okkara ikki er tað, tað var.

Landsstýrisins vegna vil eg tí í forðond takka øllum landsmönnum fyrri viljan til at taka tøkini og takka fyrri tað idnið og ar-beiðsemið, lagt er í, í farnum døgum.

Undirgrundin

Politiskt standa ymsar broytingar fyrri komandi

árin.

Samráðingarnar um umsiting av okkara undirgrundarmálum byrja aftur nú, og tær mugu bert hava eitt úrslit, og er tað, at hetta ábyrgd endaliga liggur í Føroyum og hjá føroyskum lóg-gávuvaldi.

Seinast í sekretirunum fóru donsk stjórnarumboð og ráðgevarar at tala um broyting í skipanini fyrri ríkisstjóðuli.

Ein sokallaður blokk-stundningur varð samtyktu at galda fyrri danskar kommunur og amts-kommunur og er síðani vorðin galdandi í sam-skiftinum millum Grøn-land og statin.

Eitt nevndarálit varð í 1979 framlagt viðvíkjandi eini møguligari danskt-føroyskari skipan. Eftir minum tykki var hetta ein nýtilig og varandi skipan. Men nú tykist sum ver-andi stjórn í Danmark hevur hug at herða treytir-nar í mun til hetta álit. Tað er tí min meting, at neyðugt er at fara til sam-ráðingar um hesi viður-skifti beinanveg. Gera vit ikki tað, verða alt fleiri yvirtøkur og alt fleiri broytingar í útreiðslubýti smoygdar inn igjøgnum bakvæð okkara. Hetta hava seinastu fimm árin lært okkum, tí nógvar sovordnar størri og smærri yvirtøkur eru smoygdar inn, og skip-anin er vorðin ov stívin til at kunna kremja ynskjandi ábøtur innan

sosiala verkið, heilsu-verkið, skúlaverkið o.s.fr.

Hvat úrslitið av hesum samráðingum gerst, er ilt at siga; men mitt persónliga ynski er, at vit sum javnlikar røkka fram til eina semiliga og verduga skipan, sum tryggjar ta góðu samvinnu ið altið hevur verið ímillum ríkisins partar. Tryggjar hana ið eitt longri tíðaskeið, soleiðis at vit kunnu fyriskipa okkara viðurskipti við fullari vitan um arbeiðsbýtið og við trygd fyrri, at ikki óvæn-taðar broytingar avmarka okkara avgerðarfærslu.

Vónandi hava vit ikki ligið sjóvarfalið av okkum í hesum máli.

Kjarnorkufritt øki

Tað er ikki langt síðan, at lótingið samtykti at heita á donsku stjórnina um at virka fyrri, at Føroyar fáa neyðugar trygdir frá kjarnorkuvápnalondum soleiðis at tær kunnu lýsast kjarnorkuvápnafritt øki.

Nú tykist gróður vera í hesum spurningi viðvíkjandi í hinum Norðan-londunum, hetta sjálvandi ikki av føroyskum ávum; men tí tann ræðuligi veruleiki um eitt ragnarok hongur ikki bert yvir okkum, men heiminum øllum.

Hetta sigur okkum, at hóast okkara rødd í stóra kórinum kann tykjast eitt loppugoyggi, er rætt at

taka tann litla lut, vit orka í hesum kóri.

Eg vil einaferð enn vátta álit mitt á megina og orkuna hjá landi okkara, stjórnina í samfelags-skipan okkara og viljan og áráðið í tí fólkatilfari, h er býr.

Vit taka saman hendur og loysa tað úr lagdi, ið loysast skal, vitandi, at sammett við flestu onnur samfeløg og flestu tjóðir hevur roynst væl hjá okkum hvørjum sær og hjá heildini.

Vit eiga eitt gott land at liva í og skulu rúmka karmarnar, so øll okkara framvegis kunnu balast her.

Teimum, sum hava verið fyrri svárum persón-ligum missi í farna árinum, rætta vit hond og vóna, at eisini tey menna seg og finna ugga.

Við ynskinum um frið í 1986 og Harrans signing beri eg føroyingum burt-uri sum heima landsstýri-sins bestu nýárskvøður.

Gott nýár.

Tiltøk til stýring

Av øðrum tiltøkum til stýring av búskapi okkara, sum landsstýrið